

## Gjør Det Selv



### VANSKELIGHETSGRAD

Prinsippene er enkle å forstå, men maskinene kan være vanskelige å kontrollere.

LETT

VANSKELIG



### TIDSFORBRUK

4-5 dager.



### PRIS

2500-5000 kroner (avhengig av leietid på maskinene).



### MATERIALER

- Lutbehandling
- Gulvolje



### SPESIALVERKTØY

- Gulvslipemaskin
- Stor rondellsliper
- Kantsliper

# Godt som nytt

## Ferdig i løpet av en uke!

Det er på tide at vi gir stuegulvet en opprusting, slik at det fremstår som nytt igjen. Det betyr at **de gamle gulvplankene skal slipes, lutbehandles og oljebehandles**. Jobben fikser vi i løpet av en effektiv helg, med maskiner du kan leie hos verktøyutleiare.

Denne artikkelen viser vi deg hvordan du kan gi et gammelt tregulv nytt liv i tre skritt, ved å slippe, lutbehandle og til slutt oljebehandle gulvet.

Vi begynner med å slippe gulvet grundig. Men for å kunne gjøre det skikkelig,

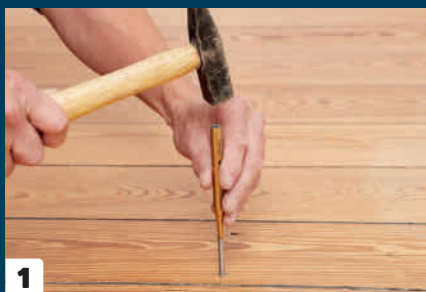
skal vi først ha fjernet fotlister og under-senke gulvspiker. Til selve slippearbeidet bruker vi tre store slipemaskiner som vi leier, i tillegg til en trekantsliper vi har selv. Vi sliper hele gulvet med K24-, K40-, K60-, K100- og K120-slipepapir.

Etter slipingens rengjør vi gulvet grundig og lutbehandler det. Deretter får det lov til å tørke natten over, før vi begynner å oljebehandle det. Til slutt polerer vi gulvet med utstyr vi også har leid. □

## Gulvet klargjøres

Før du begynner med å grovslipe gulvet, er det viktig at du forbereder jobben riktig, slik at du slipper å gjøre det samme to ganger.

Før du kan slippe gulvet, er det derfor viktig at du får undersenket gulvspikere som stikker for høyt opp. I tillegg skal du fjerne fotlistene langs kantene av gulvet.



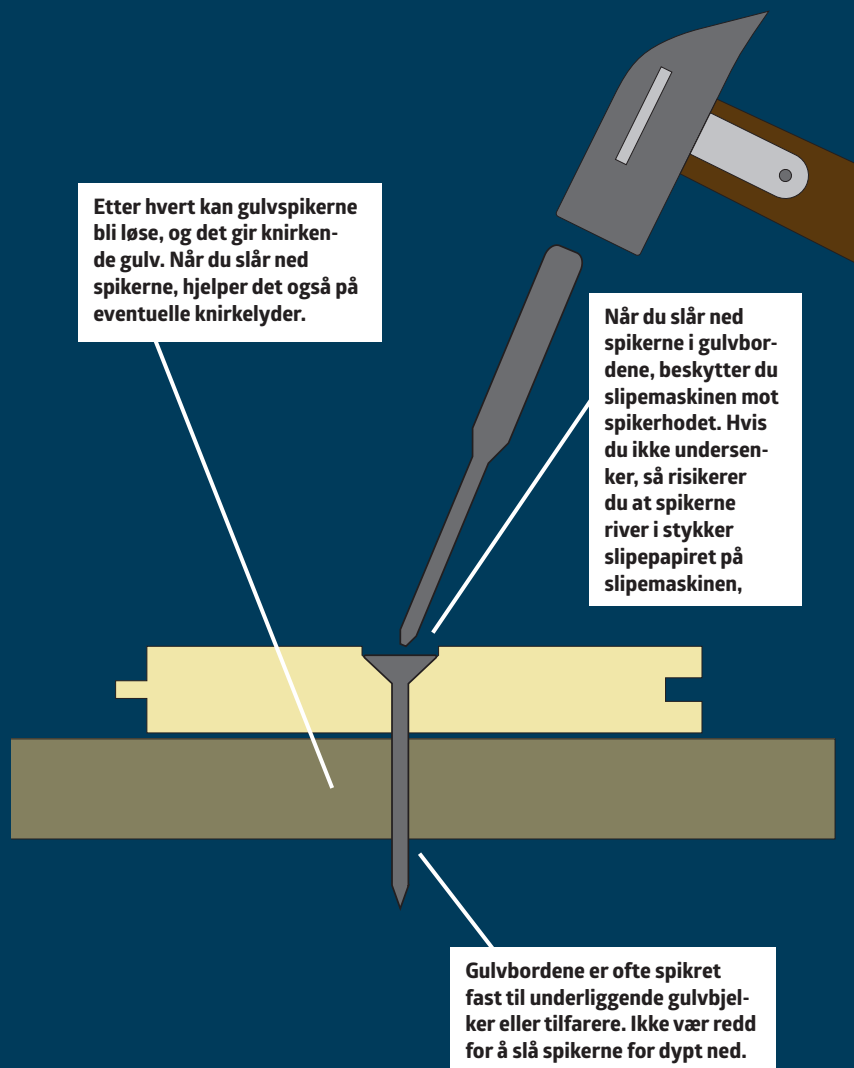
1

**Slå alle gulvspikere ned i bordene.** Bruk en dor til å slå ned spikerne med.



2

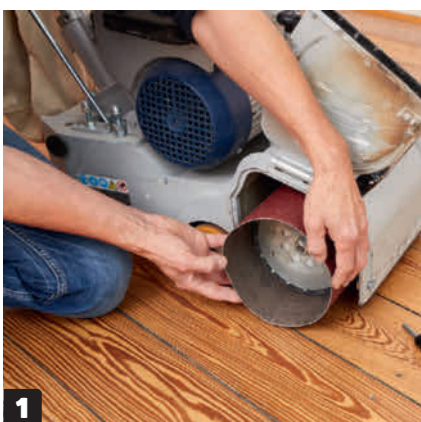
**Fjern fotlistene langs kantene på gulvet,** slik at slipemaskinene kan komme helt ut i kantene.



## Gulvet slipes

Det første som skal skje etter at du har gjort det forberedende arbeidet, er at gulvet skal slipes. Den jobben klarer du med to forskjellige maskiner og fem forskjellige typer slipepapir, fra K24 til K120. Du slipper å kjøpe de forskjellige maskinene, for de kan leies for en dag eller en helg. Men slipepapirene må du kjøpe, for det er forbruksvarer.

Sliping er grunnlaget for det gode resultatet i resten av prosessen, så det gjelder å gå grundig til verks, og komme helt ut i kantene og inn i hjørnene.



1

**Monter det grove K24-slipebåndet først.** Sørg for å sette slipebåndet på rullen slik at pilene på baksiden av papiret peker samme retning som rullen dreier.



2

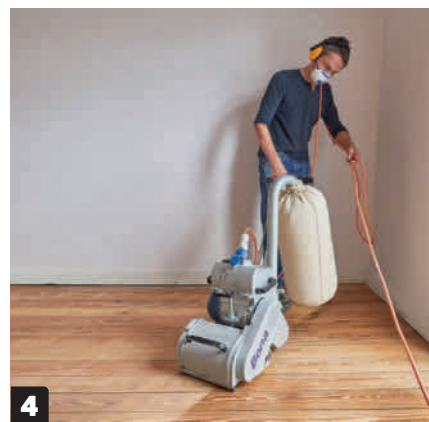
**Når du starter et nytt slipespor,** er det viktig at du senker det roterende slipebåndet langsomt ned mot gulvet mens du trekker rolig i slipemaskinen. Står maskinen stille, risikerer du å slipe merker i gulvet.





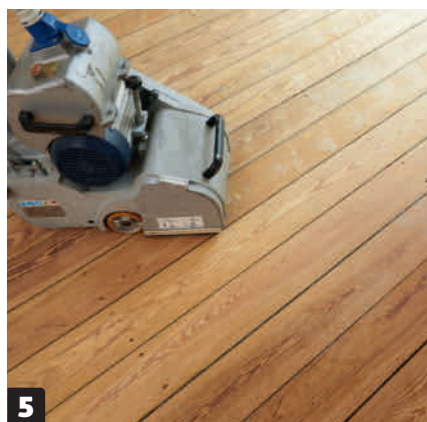
3

**Hold slipemaskinen i konstant bevegelse, slik at du unngår fordypninger.** Slip skrått på gulvbordene i denne første fasen av arbeidet.



4

**Løft sliperullen rolig opp fra gulvet** når du ikke kan komme lenger, og veggen er i veien. Flytt slipemaskinen, og start neste lengde, der du igjen senker rullen rolig ned mens du trekker lett i slipemaskinen.



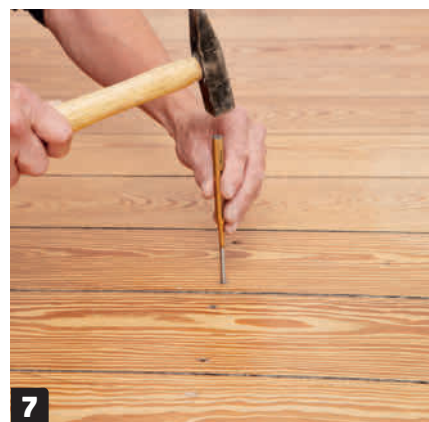
5

**Skift til K40-slipepapir.** Når du har slipt gulvet én gang, skifter du til K40-slipepapir og sliper gulvet enda en gang. Fortsett med å slippe diagonalt på bordene.



6

**Så er det tid for å slippe på langs.** Når du er ferdig med å slippe diagonalt, skal gulvet slipes på langs. Først med K40, deretter K60 og til slutt K100.



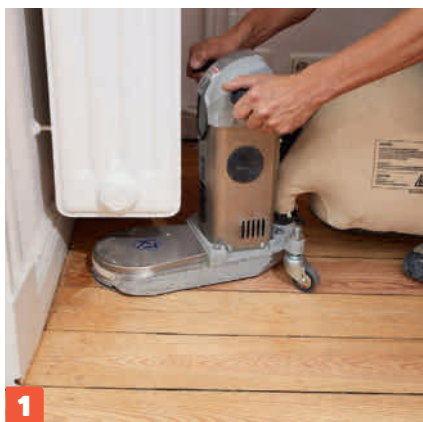
7

**Sjekk spikerne, og slå dem ned igjen** hvis det er nødvendig. Du skal være sikker på at hodene ikke stikker opp over bordene.

| Slipepapir                                                                                                                                                                            | Korn 24 | Korn 40 | Korn 60 | Korn 100 | Korn 120 | Polering |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|---------|----------|----------|----------|
| <b>Maskiner:</b><br>Grovslipingen klares med en gulvsliper. Den fine slipingen og poleringen klares med en rondellsliper. Utilgjengelige steder slipes med trekant- eller kantsliper. |         |         |         |          |          |          |
|                                                                                                                                                                                       |         |         |         |          |          |          |
| <b>Sliperetning:</b><br>Grovslipingen utføres på tvers av treet, mens den finere slipingen gjøres på langs. Rondellsliperen er lettest å styre i sirkler.                             |         |         |         |          |          |          |

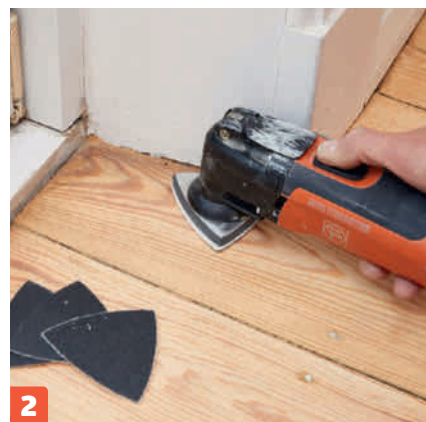
## Vanskelige steder slipes, og gulvet finslipes

Det er enkelte steder på gulvet du ikke kan komme til med de store slipemaskinene. Men disse stedene skal likevel slipes. Oppgaven klarer du med en kantsliper og en trekantsliper, som styres med de samme typene slipesapir som de store maskinene. Når jobben er overstått, skal gulvet finslipes. Deretter skal det rengjøres før du kan lutbehandle det og til slutt oljebehandle gulvet.



1

**Det skal en kantsliper til,** når du skal inn under radiatorer eller helt tett på veggene. Begynn med K24-slipapir, og fortsett skritt for skritt med K40, K60 og K100.



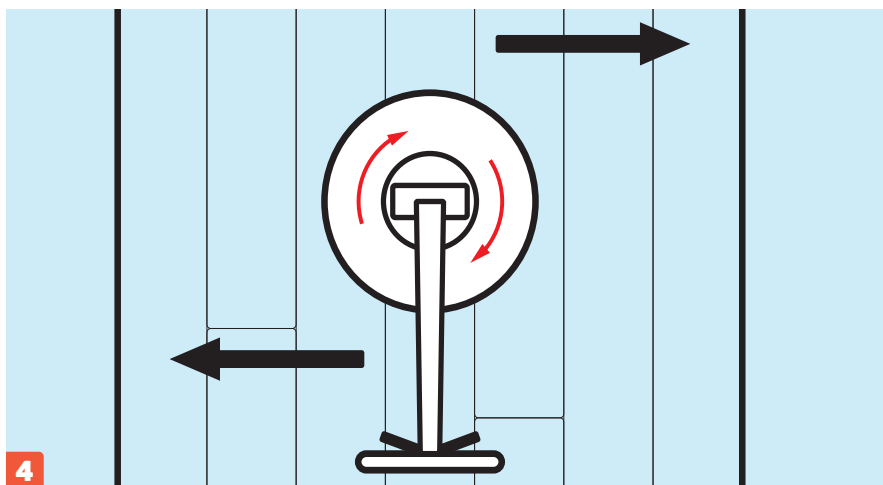
2

**Innvendige hjørner** og andre vanskelig tilgjengelige steder sliper du med en trekantsliper.



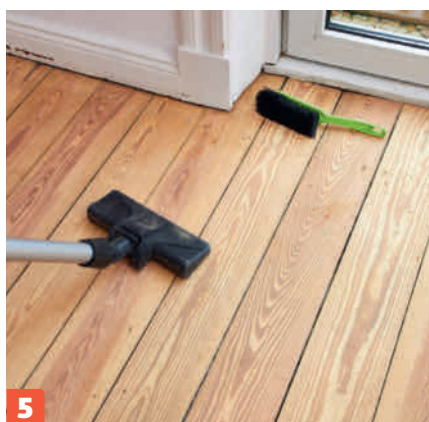
3

**Bruk rondellsliperen til slutt.** Før du er ferdig med å slipe, skal hele gulvet ha en omgang med den store rondellsliperen. Begynn med en K100-slipeskive, og fortsett med en K120-skive.



4

**Rondellsliperen roterer i klokkeretningen.** Løfter du håndtaket, er trykket på toppen av sliperen, som beveger seg til høyre. Presser du håndtaket mot gulvet, ligger trykket i bunnen av sliperen, som beveger seg mot venstre.



5

**Støvsug gulvet grundig** når du er ferdig med å slipe det. Sørg også for at fugene mellom bordene blir renset.



6

Hvis du ikke kan finne en intensiv grunnrens å vaske gulvet med, kan du nøye deg med vanlig grunnrens og litt hardere arbeid.

**Til slutt skal gulvet vaskes** i en blanding av 125 ml (intensiv) grunnrens og 5 l vann. Når gulvet er vasket, skal det tørke minimum natten over før du fortsetter arbeidet. Hvis gulvet virker vått når du vender tilbake, må du smøre deg med tålmodighet og gi det mer tørketid.



## Gulvet lutbehandles

Dette gulvet skal lutbehandles etter at det er blitt slipt. Lut er sterkt etsende og gir en fin patina til gulvet, men det krever litt presisjon og personlige verne- midler å bruke lut.

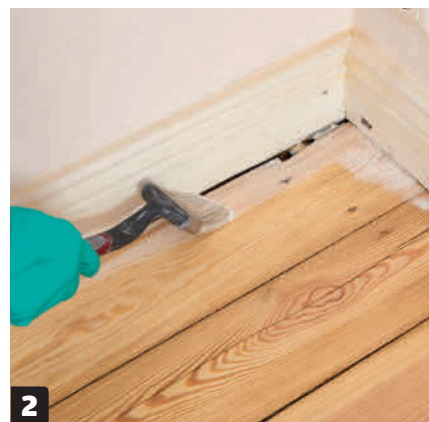
Når du behandler gulvet med lut, er det viktig at behandlingen er jevn over hele gulvet, ellers blir det tydelig hvor gulvet har fått mye lut, og hvor det har fått mindre lut.

Etter at du har behandlet gulvet, skal det igjen tørke godt.



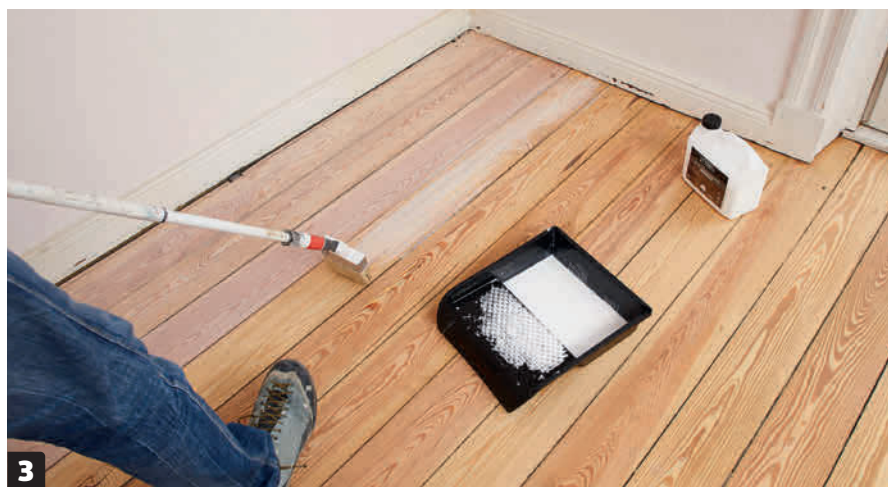
1

**Rist lutkannen, og hell den opp.** Det gjelder å helle forsiktig, slik at du ikke får lut på gulvet før det er meningen.



2

**Legg først lut på kanter og hjørner.** Til det skal du bruke en pensel som kan komme helt inn mot kanten.



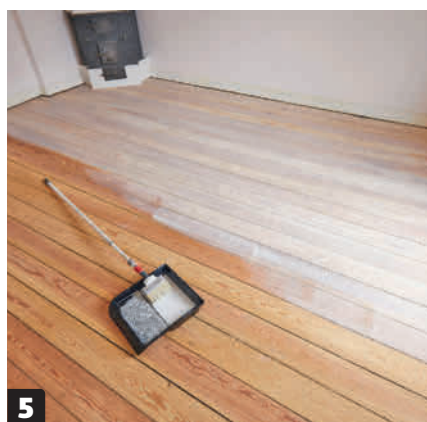
3

**Bruk en bred pensel på et forlengerskaft til de store flatene.** Du skal behandle ett gulvbord om gangen, og det er viktig at du påfører et like tykt lag overalt, raskt og effektivt. Det gjelder å unngå ujevne lag av lut, fordi det gir en ujevn patina som resultat.



4

**Unngå tydelige overganger.** Når du trekker penselen over gulvet, er det viktig at du holder et jevnt trykk hele veien.



5

**Hvert bord skal ha like mye lut.** Du skal først bevege deg videre til neste bord når du er helt fornøyd med det du jobber på. Du skal ikke trække inn på lutbehandlingen for å flette eventuelle hull inne på gulvet.



6

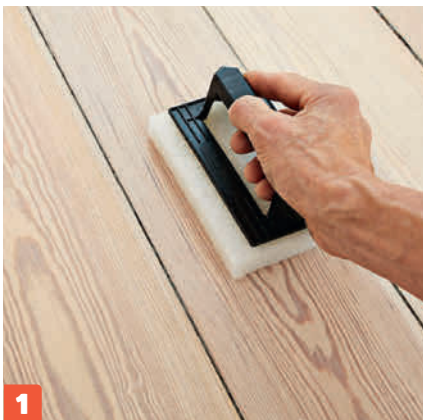
**Lutbehandlingen skal gjennomtørke godt etter at du er ferdig.** Det er heldigvis enkelt å se hvor langt du er kommet.

## Gulvet får olje

Den siste prosessen du skal gjennom, er oljehandling av gulvet. Det er enkelt og greit arbeid, som du primært klarer med håndverktøy.

Først skal det lutbehandlete gulvet masseres med en polersvamp eller en rondellsliper med en polerskive på. Deretter skal gulvet ha olje, som fordeles med en lakkrull og masseres inn med polersvamp og rondellsliper.

Helt til slutt, skal gulvet ha et tynt lag pleieolje.



1

**Poler gulvet med en polersvamp.** Prøv så langt det er mulig å polere på langs av fibre i treet.



2

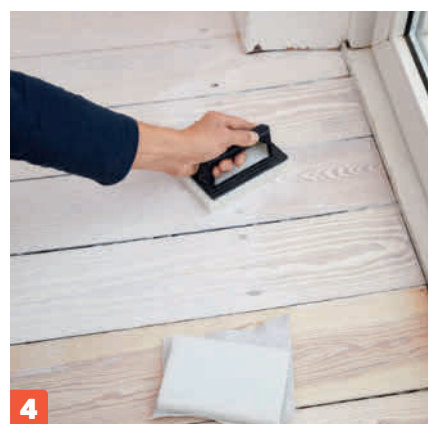
**Du kan også bruke rondellsliperen.** I så fall skal du bruke en grov polerskive. Det er viktig at du får renset gulvet grundig for støv etter poleringen, og før du gir det olje.



Du skal bruke en lakkrull eller gulvrull til å gi gulvet olje.

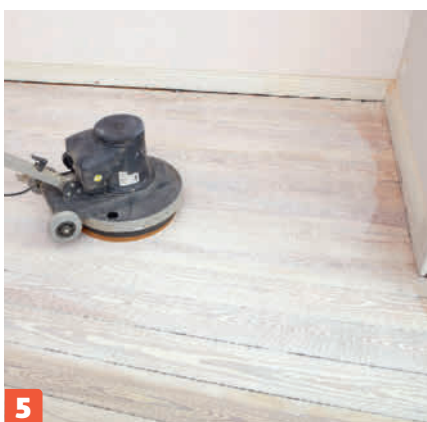
3

**Gi gulvet olje.** Påfør oljen på et bord om gangen, og helst på langs av fibre i treet. Sørg for at det er rikelig med olje; dog ikke så mye at det ligger i damper på gulvet.



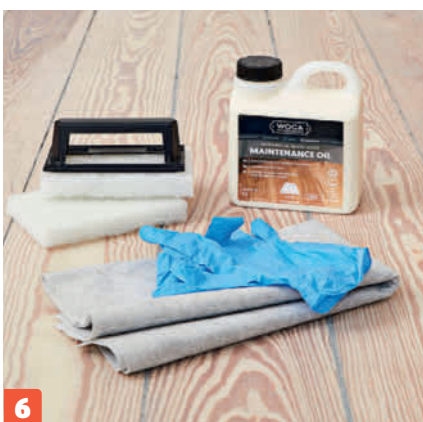
4

**Begynn å polere gulvet langs kantene.** Bruk en polersvamp. Fortsett å jobbe på langs av treet, og gni oljen godt inn.



5

**Bruk rondellsliperen til resten.** Utstyr rondellsliperen med en frisk polerskive, og jobb oljen godt inn. Tørk deretter opp over-skuddsolje, og la gulvet tørke i 48 timer.



6

**Pleieolje helt til slutt.** Det siste skrittet du skal gjennom, er å gi gulvet pleieolje. Det klarer du med en oljesvamp. Det går med cirka 1 dl per 15 m².

### Fakta om gulvolje

- Påfør oljen ved en rom- og golvtemperatur mellom 15 og 30 grader.
- Rist beholderen før og under bruk.
- Påfør oljen raskt og jevnt.
- Begrens jobben til 7-10 m² om gangen.
- La oljen trekke i 5-10 minutter, og poler til overflaten ser jevn ut.
- Poler igjen etter 6-8 timer. Oljen er gangbar etter 12 timer.